

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 50 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Južno-štajarska hranilnica v Celji.

(Dalje.)

Vže dne 22. julija sešli so se v prostorih Celjske čitalnice omenjeni udje upravnega odbora k osnovalnej seji pod predsedništvom državnega in deželnega poslanca g. Miha Vošnjaka in v navzočnosti vladnega zastopnika, okrajnega glavarja v Celji, g. dr. Wagner-ja.

Na g. M. Vošnjakov predlog, izreče zbor g. dr. Radaju v Mariboru, M. Veršecu in dr. Dečku v Celju, ker so si za osnovanje tega zavoda pridobili posebne zasluge, zahvalo, isto tako na predlog g. dr. Filipiča, Mihu Vošnjaku, ki je kot poslanec s svojim uplivom tudi silno mnogo pripomogel.

Za predsednika upravnemu odboru Južno-štajarske hranilnice izvoli se g. Miha Vošnjak, za njegovega namestnika pa g. dr. Radaj v Mariboru.

V ravnateljstvo, ki ima voditi hranilnično poslovanje in opravljati tekoča opravila, so pa bili izvoljeni gg.: Miha Vošnjak, dr. Serbec, dr. Filipič, dr. Dečko, dr. Vrečko, notar Baš, in Maks Veršec vsi v Celji ter Franc Veršec, notar v Sevnici.

Po tem shodu bil je skupni obed v gostilni g. Koscher-ja, katerega se je vdeležilo nad 50 gospodov iz vseh delov spodnjega Štajarskega, in pri katerem so v lepih govorih povdarjali gg. M. Vošnjak, dr. Filipič, kanonik dr. Gregorec, dr. Dečko, dr. Hrašovec in drugi pomembe polni den otvoritve Južno-štajarske hranilnice in izražali veselje, katero mora pač imeti vsak rodoljuben Slovenec nad lepim uspehom, katerega imamo zaznamljevat Slovenci na Štajarskem.

To veselje nam kažejo tudi brzojavne čestitke, ki so jih ob tej priložnosti poslali k shodu v Celje rodoljubi iz raznih delov širne slovenske domovine.

V naslednjem priobčimo te brzojave:

Živili južnoštajarski rodoljubi zbrani v

Celju! Čestitamo hrabrim voditeljem k lepemu uspehu na poti, katera vodi k narodni samostalnosti! Le složno naprej; hvaležen narod bode blagoslovil Vaš trud!

Posojilnica v Kopru (v Istri.)

Blagoslov iz nebes naj pride nad novi zavod, da bode deloval za gnotno samostojnost slovenskega naroda; kličem mu pri otvo-
renju dobro srečo!

Dr. Ferjančič v Ljubljani.

Prisrčen pozdrav zbranim, srečni uspeh „Južnoštajarski hranilnici!“

Odbor Posojilnice za ljubljansko okolico v Ljubljani.

Složno in vstrajno bodi naše delo;

Manj besed in hrupa, boljše bo uspelo!

Dr. Vošnjak v Ljubljani.

Slava vzbuditelju hranilnice g. M. Veršecu!

Vranski Slovenci.

Slava vrlim otvoriteljem Južnoštajarske hranilnice! Živeli rodoljubi!

Vranski Slovenci.

Gromovita slava naši hranilnici in vsem ustanovnikom!

Dr. Firbas v Brežicah.

Gromoviti „Živio“ kliče Šentjurski župan

Dr. Ipavc.

Prisiljen nenadoma odpotovati, pošljem svoj srčni pozdrav zbranim slovenskim rodoljubom. Poštenost naša in marljivost je najgotovjša podlaga srečne bodočnosti našega malega naroda!

Dr. Serbec v Žalci.

Pozdrav vsem, ki praznujete neumornega rodoljubnega dela uspeh! Živeli Štajarski Slovenci.

„Slovenski narod“ v Ljubljani.

(Konec prih.)

Kdo je podpiral slovenske dijake Ptujске nižje gimnazije?

Na to vprašanje odgovarja nam izvestje ali letno poročilo ravnateljstva tako-le:

Slovenski gospodje duhovniki in posvetnjaki vzdržavali so v samostanu oo. minoritov

„dijaško kuhinjo“, v katerej so dobili dijaki od 21. septembra l. l. naprej in do konca šolskega leta 2989 kosilo ali porej jedi, za katere se je izdalo 448 gld. 35 kr., ker so gospodje minoriti dajali, brezplačno, drva, prostore, kuhinjo itd.

Za dijaško kuhinjo zložili so Slovenci 525 fl. 80 kr., največ darovala je družba sv. Cirila in Metoda, namreč 60 gld., potem okrajni zastop Ptujski 150 gld. Razun tega pa so dobivali dijaki pri Slovencih po hišah na teden 106krat hrano, pri Nemcih 30krat.

Pri podpiralnej zalogi za dijake, katero vodi ravnatelj sam, zložili so Nemci celih 63 fl., vse drugo spet Slovenci. Največ dal je deželni odbor štajarski, namreč 100 gld., potem okrajni zastop Ptujski od preje navedenih 150 gold. celih 100 gld. To je tedaj deloma tudi denar slovenskega davkoplačevalca.

Kaj pa sledi iz vseh navedenih številka za nas Slovence? To, da se nemški ravnatelj gospod Tschane jako malo briga za slovenske dijake, da pa jih tudi Ptujski Nemci (pravi in po sili) ne marajo. Ako se opusti prihodnje šolsko leto „dijaška kuhinja“ in se bodo doneski od Slovencev pošiljali v Maribor za dijake Slovence, bode v Ptuj moglo malo dijakov izhajati, število teh bode se tako skrcilo, da bode treba gimnazijo sčasoma zapreti. Starše, koji imajo za gimnazijo godne sinove, opozarjamo na te zgoraj popisane razmere, da se bodo vedeli ravnati, ter se bodo znali pravodobno odločiti, ali naj pošljejo svoje sine v Ptuj ali v Maribor v prvi gimnazijalni razred. Začetek šolskega leta se bliža in starši morali se bodo kmalo odločiti.

?

Gospodarske stvari.

Oranje na globoko.

Kaj velja, ali orati na globoko ali na plitvo, to vprašanje še je odprto, to se pravi, da so eni za prvo, drugi pa za drugo oranje. Ne bode pa tudi to vprašanje še v kratkem dognano, vsaj tako ne, da bi obveljalo za vse kraje in za vse setve. Ako se pa raztegne na tako široko polje, smemo reči, da se ne dožene nikoli do čista. To se zdi nam tudi brez potrebe, kajti vse pač ni za vse, tudi pri oranji.

Ali tako v obče reče se lahko, da je bolje orati na globoko, kakor pa na plitvo. To se vidi že v tem, kako raste silje, rž, pšenica, oves, ječmen itd. Le-tem streže globoko oranje, plitvo pa nikoli tako. Tudi krompir, turšica, pesa raste bolje na zemlji, ki si jo je gospodar razoral na globoko. Ni težko, da se razumeje, zakaj tako. Čem globlje se namreč prst razrahlja, tem več in brž more zel pognati svoje korenine va-njo in po teh vzprejema iz prsti

tistih snovi, katerih ji je trebska aste in se razvija, kakor to zahteva njen rava.

Čem bolje pa se razvije zeli koreninje, tem bolje raste ona in njej torej tudi ne more storiti toliko škode neugodno vreme. Zato se drži ona potlej še več ali manj trdno, ko že druga pojemlje ali pa se že vsuši do cela. Kar pa še priporoča posebej globoko oranje, to je suša ali moča. Če je prst rahla na globoko, razmoči jo dež globlje in zato ji ne more suša tako hitro kaj. Na robe pa ji tudi moča ne napravi prehitro škode, kajti voda se po prsti izgubiva globlje in je toraj ni tam, kjer tiče korenine, izlehka preveč. Zato one ne gnijó in zel ostane zdrava.

S tem, da se orje globoko, spravi se na dalje tista prst k višku, ki je do onih mal korenine zeli niso dosegle. One še imajo torej gnojnih in redilnih moči v sebi in tiste zaležejo novi setvi v korist, ker jih zrak in solnce razdeljuje.

Da-si je po takem dobro, če orje človek globlje, vendar pa ne stori vsaka setev v taki prsti, ki pride tako v prvo na vrh. Vsled tega mora gospodar izbirati, izlasti kedar je prvokrat izoral globoko. Najbolje storé pa v taki prsti okopalnice, to je zeli, katerim je treba okapanja, tedaj krompir, repa, korenje itd. Za-te sodi nova prst že tačas, ko je skoraj čisto surova, to je taka, ki se je ravno še le izorala. Kjer se seje repica, stori ona v surovi prsti prav izvrstno, bolje, kakor v drugi. Tudi ovsu streže taka prst in plenja najbolje v njej, n. pr. na trebišči.

Tudi prst ni vsaka za globoko oranje. Illo-vica, peščenina, prodnica — te in enake prsti niso nič za to, da jih spraviš na vrh druge, bolje prsti. Glina se spravi brez škode le na njivi na vrh, ako je že ta sama največ iz glinje.

Na vprašanje, kedaj se naj orje, za prvo, na globoko, odgovori se po navadi, da v jeseni in sicer s plugom, ki dobro obrača, zakaj le tedaj bode zrak do nove prsti prišel in zima jo bode razdrobila tako, kakor setvi ugaja.

(Konec prih)

Sejmovi. Dne 30. avgusta na Hajdinji. Dne 31. avgusta v Šentilji na Turjaku, na Planini in v Poličanah (za svinje.) Dne 1. sept. v Šentilji v slov. gor. Dne 2. septembra v Arnovčah pri Velenji, v Kamnici, v Mariboru, v Mozirji, v Zrečah, pri sv. Lovrenci na Prožinu, v Trnovicah, na Tinskem in v Selnici. Dne 3. septembra v Radgoni in v Račah. Dne 4. sept. v Arveži, pri M. Magdaleni v Mariboru, na Ptuj in pri sv. Rozaliji. Dne 5. septembra v Gradci in na Ptuj. Dne 6. septembra v Po-brežji pri Ptuj.